

Tv och radio för alla – SVT, SR och UR

Berättelse

I Sverige finns det tre stora bolag som heter SVT, SR och UR. Tillsammans kallas de “public service”. SVT är Sveriges Television. SR är Sveriges Radio. UR gör program för skola och lärande.

Dessa tre bolag är till för alla människor i Sverige. Du kan se på SVT och lyssna på SR utan reklam. Det kostar inget extra när du tittar eller lyssnar.

Men någon måste ändå betala för programmen. Därför finns det en avgift. Den heter public service-avgift. Du betalar den genom skatten. Du får ingen extra räkning hem. Du behöver inte göra något själv. Pengarna dras automatiskt.

Alla som är över 18 år och betalar skatt i Sverige betalar avgiften. Det gäller även om du inte har någon tv hemma. Avgiften är inte så stor. För år 2026 är den högst 1 184 kronor per person och år. Tjänar du lite mindre, betalar du mindre. Beloppet kan ändras lite från år till år.

Pengarna går till ett särskilt konto. De får bara användas till SVT, SR och UR. Politiker och företag ska inte bestämma vad bolagen säger. Programmen ska vara sakliga och rättvisa. Ordet “public service” betyder ungefär “i allmänhetens tjänst”. Det betyder att tv och radio ska finnas för alla i hela landet.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
public service	tv och radio som finns för alla i landet
bolag	ett företag eller en organisation
reklam	korta filmer som vill att du ska köpa något
avgift	pengar som man måste betala för något
skatt	pengar som man betalar till staten varje år
automatiskt	något som sker av sig självt, utan att du gör något
räkning	ett papper som säger hur mycket du ska betala
konto	ett ställe i banken där pengar finns
saklig	som bygger på fakta, inte på känslor
rättvis	som är lika och schysst för alla

Läsförståelsefrågor

1. Vad är SVT, SR och UR?
 1. Tre affärer som säljer tv-apparater.
 2. Tre bolag som gör tv och radio för alla i Sverige.
 3. Tre banker.
2. Hur betalar man för public service?
 1. Man får en räkning hem varje månad.
 2. Man betalar automatiskt genom skatten.
 3. Man betalar med kort när man tittar.
3. Vem betalar avgiften?
 1. Bara den som har en tv hemma.
 2. Alla som är över 18 år och betalar skatt i Sverige.
 3. Bara barn i skolan.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. På SVT och SR finns det mycket reklam.
 2. Pengarna får bara användas till SVT, SR och UR.
 3. Avgiften är lika stor i alla länder.
5. Vad betyder "public service" ungefär? Svara med egna ord.

Facit

1. 1. Tre bolag som gör tv och radio för alla i Sverige.
2. 1. Man betalar automatiskt genom skatten.
3. 1. Alla som är över 18 år och betalar skatt i Sverige.
4. 1. nej (texten säger att man kan se och lyssna utan reklam) b) ja c) det står inte i texten (texten skriver bara om Sverige)
5. Exempel på svar: Det betyder ungefär "i allmänhetens tjänst", alltså att tv och radio ska finnas för alla människor i hela landet.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret samhällstext som passar för att öva ord om pengar och samhälle (avgift, skatt, konto, räkning). Tema: välfärd och gemensamt finansierade tjänster i Sverige. Fråga 5 kräver en första, enkel slutsats. Låt eleverna jämföra med hur tv och radio finansieras i deras egna länder – finns det public service, statlig tv eller bara privata kanaler?

Diskussionsfrågor

- Tittar du på tv eller lyssnar du på radio? Vad gillar du att se eller höra?
- Hur fungerar tv och radio i landet där du växte upp? Måste man betala?
- Tycker du att det är bra att alla betalar lite, så att tv och radio blir gratis att titta på? Varför eller varför inte?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om ett program (tv eller radio) som du tycker om. Vad handlar det om och varför gillar du det?

Källor och faktagranskning

- Skatteverket: Public service-avgift – <https://www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteochinkomst/askattsedelochskattetabeller/publicserviceavgift.4.22501d9e166a8cb399f31dd.html>
- Mediemyndigheten: Regler för radio- och tv-sändningar – <https://mediemyndigheten.se/ansokan-och-registrering/regelverk/regler-for-radio-och-tv-sandningar/>
- Regeringen: Regeringen beslutar om de närmare villkoren för SR:s, SVT:s och UR:s public service-uppdrag de kommande åtta åren (2025) – <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/12/regeringen-beslutar-om-de-narmare-villkoren-for-srs-svts-och-urs-public-service-uppdrag-de-kommande-atta-aren/>
- Wikipedia: Public service – https://sv.wikipedia.org/wiki/Public_service

Faktagranskad mot Skatteverket, Sveriges Radio, Förvaltningsstiftelsen och regeringen i juni 2026. Nyckelfakta: Sveriges public service består av tre bolag – SVT (tv), SR (radio) och UR (utbildningsprogram för skola och lärande). Verksamheten betalas med en public service-avgift som dras automatiskt via skatten; man får ingen separat räkning. Avgiften infördes den 1 januari 2019 och ersatte den gamla tv-avgiften till Radiotjänst. Alla som är över 18 år och bor och betalar skatt i Sverige betalar avgiften, även den som inte äger någon tv. För beskattningsåret 2026 är avgiften högst 1 184 kronor per person och år (1 procent av den beskattningsbara inkomsten för den som tjänar mindre än 118 428 kronor per år). Skatteverket samlar in pengarna till ett särskilt konto som bara får användas till public service-uppdraget. SVT, SR och UR ägs av en oberoende stiftelse, Förvaltningsstiftelsen, bildad 1997, som ska hålla "armlängds avstånd" så att bolagen varken styrs av politiker eller av kommersiella företag. Enligt radio- och tv-lagen ska sändningarna vara oberoende av politiska och ekonomiska intressen, och uppdraget kräver saklighet och opartiskhet. Hösten/vintern 2025 beslutade riksdag och regering om nya villkor och sändningstillstånd för perioden 2026–2033; en stor del av uppdraget blev teknikneutralt (samma regler oavsett tv, radio eller webb/app). OSÄKERHET/MYTER att markera försiktigt: avgiftens exakta maxbelopp (1 184 kr) och inkomstgräns (118 428 kr) gäller beskattningsåret 2026 enligt Skatteverket och ändras år för år – kontrollera på nytt för andra år. Uttrycket "finansierat via skatten" kan vara missvisande: det är en öronmärkt public service-avgift som tas in via skattesystemet, inte en del av den allmänna statsbudgeten. Det finns åsikter och politisk debatt om public service roll och finansiering – läromedlet håller sig till lagar, officiella mål och Skatteverkets siffror och undviker värderande omdömen. Exakta formuleringar i 2026–2033 års sändningstillstånd bör verifieras mot regeringens och Mediemyndighetens beslutsdokument om de ska citeras närmare.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.